

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔
ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี
- ผู้วิจัย** : พระครูไพศาลสุทธานุรักษ์ จรณสมปนโน (เถาเถา)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : ผศ.ดร.สุพล สุยะพรหม, พธ.บ, M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
 - : พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ พธ.บ ป.ชส.ศ.ม รป.ม (การจัดการ)
 - : อาจารย์ดร.พิเชฐ ทังโต พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pub. Admin.)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการปกครองในสมัยพุทธกาลและหลังพุทธกาล ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบด้านการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับแนวทางด้านการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระสงฆ์ในอำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี จำนวน ๑๒๗ รูป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดำเนินการวิจัยโดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance)

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

๑) การบริหารการปกครองคณะสงฆ์ได้มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล หลักที่ใช้ในการบริหาร การปกครองครั้งนั้น คือ พระธรรมวินัย พระพุทธเจ้าทรงปกครองคณะสงฆ์โดยธรรมาธิปไตย กล่าวคือ ทรงแสดงธรรมและบัญญัติพระวินัย เพื่อการบริหารการปกครองคณะสงฆ์และการพระศาสนา ปัจจุบันการบริหารการปกครองคณะสงฆ์ เป็นไปตามกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๕ ข้อที่ ๕ ว่าด้วยเรื่องการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ได้แก่ หน้าที่การปกครองคณะสงฆ์ต้องถือเป็นฐานะหน้าที่เพราะการที่คณะสงฆ์และการ

ศาสนา หรือเพราะเกี่ยวกับการคณะสงฆ์และการพระศาสนา มีการปกครอง ๖ ด้าน คือ การปกครอง การศาสนศึกษา การศึกษาสงฆ์เคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการ การสาธารณ สงเคราะห์ เป็นต้น

๒) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพระภิกษุ ที่มีการปกครองคณะสงฆ์โดย การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคลโดยรวม พบว่า พระภิกษุที่มี อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาทางธรรม ต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารการปกครองคณะสงฆ์ ในอำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนพระภิกษุที่มีวุฒิ การศึกษาทางบาลี และวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการปกครองคณะสงฆ์ โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓) ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของพระสงฆ์ใน การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านหลวง จังหวัด น่าน พบว่า พระสงฆ์บางรูปไม่เข้าใจพระธรรมวินัยและกฎหมายอาญา ขาดความรู้ความสามารถ ในการบริหารและจัดการงานภายในองค์กร และผู้ปกครองขาดการเปิดโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร มี ส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางกฎระเบียบและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางปกครอง เพื่อเป็น แนวทางในการแก้ไขปัญหา ได้แก่ คณะสงฆ์ยังขาดแคลนบุคลากร ทางการศึกษา และการเผยแผ่ พระพุทธศาสนาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตลอดจนไม่มีหน่วยงาน ที่รับรองการทำงานอย่างเป็น รูปธรรม ดังนั้น ควรจัดการอบรมพระภิกษุ สามเณร ให้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติหน้าที่ให้มากยิ่งขึ้น และควรมีการกระจายอำนาจหน้าที่โดยการกระจายการปฏิบัติงานให้ ครอบคลุมทุกพื้นที่ อีกทั้งควรทำงานอย่างมีระบบเป็นแนวทางเดียวกัน และมีเครือข่ายร่วมมือกัน โดย การใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากรให้เต็มศักยภาพ พัฒนาบุคลากรให้มีความประพฤติที่ เรียบร้อยดีงามตามหลักพระธรรมวินัย มีความอดทนเสียสละทุ่มเทอย่างจริงจัง รวมทั้งการยกย่อง พระสงฆ์ที่ปฏิบัติ ปฏิบัติชอบในกิจวัตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนาสืบต่อไป

Thesis Title : Sangha's Administration in Applying the Four Holy Abidings of Sangha Administrators in Thaluang District, Lopburi Province

Researcher : Phrakhru Phaisansuthanurak Jaranasampanno (Thorrod)

Degree : Master of Arts (Buddhist management)

Thesis Supervisory Committee

: Asst.Prof.Dr. Surapon Suyaprom B.A.,M.A.,Ph.D. (Pol. Sc.)

: Phamaha Boonlert Ainthaponno, Asst.Prof. B.A.
(1st Honors) M.A., M.P.A., (Conflict Management)

: Dr. Phichet Thangto B.A., M.A., Ph.D., (Pol. Sc.)

Date of Graduation : February 19, 2013

ABSTRACT

The objectives of this study are : 1) to study the points of views towards the administration of the Sangha Community during Buddha's period and after, 2) to compare Sangha's administration in applying the Four Holy Abidings of Sangha administrators in Thaluang District, Lopburi Province, classified by personal factors, and to study the problems , difficulties, and advices concerning the approaches and solutions in Sangha's administration in applying the Four Holy Abidings of Sangha administrators in Thaluang District, Lopburi Province. This research employed survey method. The sample of this study consisted of 190 Sangha administrators Thaluang District, Lopburi Province, being drawn by simple random sampling method. The tool for data collection is questionnaire. The statistical techniques used for collected data analysis are percentages, frequencies, averages, and standard deviations. The comparisons are done by performing various tests i.e. t-test and F-test.

The Findings of this research are concluded as follows :

1) The administration of the Sangha Community had existed since the Buddha's time. The main principle for administration is doctrine (Dhamma) and discipline (Vinaya). The Buddha governed Sangha Community by Dhammawise, which involved Dhamma lecturing and discipline both for the governance of Sangha Community and for the administering Buddhist religion. At present, the administration of the Sangha Community in Thailand is done by Council of Sangha Elders' regulations, the fifteenth volume, the fifth part, on the subject of administering and management of the

Sangha Community such as the duties in governing Sangha Community and manage concerning Buddhist religion. There are six facets of duties which are ; 1. Administration 2. Buddhist studies 3. Charity Educations 4. Religious Promotion, 5. Public Facilities 6. Public Charity,

2) The results of comparing various ideas from monks towards Sangha's administration in applying the Four Holy Abidings of Sangha administrators in Thaluang District, Lopburi Province, reveals that monks with different ages, vassals, qualification in Dhamma Studies have same attitudes towards the administrations of Sangha administrations in Thailand. On the other hand, monks with different Pail Educations and normal school and university educations have different attitudes towards the administration in applying the Four Holy Abidings of Sangha administrators in Thaluang District, Lopburi Province, measuring at 0.05 level of confidence.

3) The results of studying the problems, difficulties, and comments find that most of the problems of monks under administration in applying the Four Holy Abidings of Sangha administrators in Thaluang District, Lopburi Province, are due to lacks of understanding Dhamma and Vinaya and Council of Sangha Elders' Rules and Regulations, lacks of knowledge and ability in administration and management within the organizations as well as the administration does not let the monks and novices to be involved in the setting of plans, rules, and regulations in various activities in the administration. The Sangha Community is still short of personals in Education and the promotion of Buddhism who have qualities and effectiveness and there is no office to undertake any activity realistically therefore at is time to train and educate monks and novices more to increase the quality and effectiveness to perform their work and should spread the authority and duty allocating the activities to cover all the areas. Moreover, the work should be performed systematically, same direction, and with common network by applying the most knowledgeable and able personnel with their utmost intelligences. All personals should be improved in behaviors in accordance with Dhamma and Vinaya, to be endurance, sharing, work hard.

The monks who behave well and good and perform duties constantly so that all there will amount to the well-being and stability of Buddhist Religion in the future.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำดวน จังหวัดลพบุรี” สำเร็จลงด้วยดี เพราะอาศัยคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะ ผศ.ดร. สุรพล สุยะพรหม พระมหาบุญเลิศ อินทปญญ ผศ. และอาจารย์ดร.พิเชฐ ทั้งโต ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และได้เมตตาอนุเคราะห์ช่วยเหลือให้คำแนะนำ พร้อมทั้งคอยช่วยแก้ไขปรับปรุงจุดบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

และขอเจริญพรขอบคุณคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย คือ ดร. ผดุง วรรณทอง, ผศ.ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, ผศ. อนุภูมิ โชวเกษม, ผศ.ดร. ธวัชชัย ไชยสา, ดร.วันชัย สุขตาม และผศ.ดร. โกนิฐ์ ศรีทอง ผู้ตรวจบทคัดย่อ, นายธิดวุฒิ หมั่นมี ผู้ตรวจโครงร่างวิทยานิพนธ์ ตลอดจนถึงคณาจารย์ที่ให้คำปรึกษาทุก ๆ ท่าน พร้อมทั้งพระสังฆาธิการ ในอำเภอลำดวน จังหวัดลพบุรี ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในปกครองของท่าน

ขอขอบคุณพระครูอุดมวรรักษ์ (อัศวิน ชนุตตโม) เจ้าคณะอำเภอลำดวน จังหวัดลพบุรี พระครูบุญบาลประดิษฐ์ เจ้าคณะอำเภอย้ายบาดาล ตลอดจนถึงคณะสงฆ์อำเภอลำดวน และคณะสงฆ์อำเภอย้ายบาดาล ที่กรุณาอนุญาตให้เก็บข้อมูลและเอกสารที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วังน้อย) ที่ได้อำนวยความสะดวกในด้านการค้นคว้าข้อมูล และขอขอบคุณคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณและอุทิศความสำเร็จนี้ให้แก่โยมพ่อเรื่อง และโยมแม่นารี เกาะรอด ผู้เป็นบิดามารดา และครูบาอาจารย์ที่คอยอบรมเลี้ยงดูจนเติบโตใหญ่คอยชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตจนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและการศึกษาในครั้งนี้

ขออนุโมทนาขอบคุณคณะญาติโยมทั้งหลาย ที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย บุญกุศลใด ๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอนอบน้อมบูชาแด่คุณพระศรีรัตนตรัย คุณบิดา มารดา คุณอุปฌาย์อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุก ๆ ท่าน ขอให้ท่านทั้งหลายจงมีแต่ความสุขความเจริญ

พระครูไพศาลสุทธานุรักษ์ จรณสมปนโน (เกาะรอด)

๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖